

Posicionament de la PINCat davant el desplegament d'agents de seguretat de paisà als centres educatius

La **Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat)** vol expressar la seva **preocupació** davant l'anunci del Departament d'Educació d'implementar un pla pilot (emmarcat en el Pla Eduseg) que preveu la presència de Mossos d'Esquadra de paisà en 13 centres de secundària.

Entenem que la voluntat de l'Administració és prevenir conflictes i millorar la convivència, però considerem que la resposta a reptes de naturalesa educativa i social s'ha de basar en l'enfortiment del sistema educatiu amb un treball més coordinat i conjunt amb el sistema social i de salut, especialment amb els recursos socioeducatius de caire preventiu. Per aquest motiu, exposem els següents punts de reflexió:

1. El caràcter educatiu dels centres com a espai de protecció. La convivència escolar s'ha de construir des de l'acompanyament, la mediació i el suport emocional. Les forces de seguretat tenen una funció d'exercici de l'autoritat que difereix de la tasca d'acompanyament educatiu i de construcció de vincles que requereix l'àmbit escolar. Considerem que la figura policial no és la idònia per assegurar la convivència interna dels centres. Les persones preparades específicament per assegurar la convivència són aquelles que tenen una mirada educativa i, per tant, la protecció passa per acompanyar des del paradigma del bon tracte. Les actituds violentes tenen el seu origen en raons molt més complexes, que necessiten un acompanyament global des d'un enfocament socioeducatiu.

En aquest sentit, cal incorporar de manera central l'enfocament de drets de la infància i el principi de l'interès superior de l'infant com a criteris rectoris de qualsevol mesura que afecti els centres educatius. Així mateix, es considera imprescindible garantir la participació d'infants i adolescents en la presa de decisions que impacten directament en els seus espais de vida i aprenentatge.

2. Priorització de recursos socioeducatius i de prevenció. Ens preocupa que es dediquin recursos a la presència policial en un context on manquen inversions en prevenció i recursos socioeducatius. Resulta contradictori impulsar aquesta mesura quan, paral·lelament, s'ha reduït el nombre d'educadors/es socials i integradors/es socials en molts centres, perfils que estan precisament capacitats per abordar les casuístiques de convivència que es volen resoldre.

En aquest marc, és clau reforçar la figura de coordinació **de convivència i benestar (COCOBE)**, ja existent als centres educatius, i a la qual no s'està dotant actualment dels recursos, la formació i el reconeixement necessaris per desenvolupar plenament les seves funcions. Aquesta és la figura clau per liderar la prevenció de qualsevol forma de violència als centres educatius i per promoure una cultura de bon tracte, ja que combina una mirada educativa, relacional i preventiva que cap intervenció de caràcter securitari pot substituir.

Reivindiquem que aquesta figura sigui reconeguda com a element vertebrador de la prevenció de la violència i de la promoció del benestar als centres educatius, amb una dedicació horària suficient i formació específica per exercir-ne les funcions.

3. Risc d'estigmatització de la vulnerabilitat. L'arrel de molts conflictes a les aules tenen a veure amb molts malestars d'origen diferent i, també, en situacions de desigualtat econòmica, problemàtiques de salut mental o necessitats específiques de suport educatiu (com per raons de la discapacitat o l'autisme). Cal evitar que aquestes situacions es penalitzin o s'instrumentalitzin sota un prisma securitari, ja que això podria estigmatitzar l'alumnat en situació de vulnerabilitat. Alhora pot convertir un problema social en un problema de seguretat pública, en una concepció més pròpia de l'autoritarisme que d'una democràcia social. L'experiència internacional, com la del Regne Unit, ja ha mostrat les limitacions i riscos d'aquests models de presència policial als instituts.

4. Necessitat de diàleg amb la comunitat educativa. Lamentem que aquesta decisió hagi estat presa sense un debat previ i profund amb la comunitat educativa i les entitats representatives de la infància. La millora del sistema educatiu requereix solucions consensuades que respectin la Llei d'Educació i que tinguin en compte els mecanismes que contempla per a la resolució de conflictes, tant dins com fora de l'escola. La solució passa també per enfortir els recursos socials i educatius d'acompanyament que existeixen fora dels centres, que han demostrat la seva efectivitat al llarg dels anys.

Així mateix, es considera necessari disposar d'informació detallada sobre el desplegament del pla pilot. En aquest sentit, es demana poder conèixer, entre d'altres aspectes: l'objectiu i diagnòstic que motiva el pilot; els criteris de selecció dels centres participants i quins centres en formaran part; el procés de treball amb les comunitats educatives; les funcions i responsabilitats dels agents assignats; així com la formació específica d'aquests professionals en àmbits com els drets de la infància, la perspectiva de gènere i la perspectiva intercultural.

Des de la PINCat, i les entitats que la conformen, volem fer una crida al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya perquè pugui **reconsiderar la implementació d'aquest pla pilot.**

La prevenció requereix augmentar la inversió en educació, tal com estableix la Llei d'Educació de Catalunya (6% del PIB), per reforçar les figures educatives necessàries als centres. Reivindiquem una inversió decidida en polítiques de reducció de desigualtats, en la recuperació i ampliació de les figures d'integració social i educació social i en el suport a la salut mental i la discapacitat dins l'entorn escolar.

Ens **posem a disposició del Departament d'Educació** per col·laborar en la definició de solucions que situïn els drets i el benestar d'infants i adolescents al centre, aportant el coneixement i l'expertesa de les entitats socials.

Barcelona, 29 d'abril de 2026